

PROJEKTFENNTARTÁSI TANULMÁNY

TOP-5.3.1-16-BK1-2017-00015

A helyi identitás és kohézió erősítése – „Együtt a közösségeinkért” – Közösségfejlesztés erősítése Hajós-Jánoshalma-Borota-Kéleshalom konzorciumban

Hajós Város Önkormányzata
6344 Hajós, Rákóczi u. 12.
tel: 78/404-100
e-mail: hajosvaros@gmail.com
web: hajosvaros.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

1. A projekt rövid bemutatása.....	2
1.1 Helyzetértékelés	2
1.2 A projekt céljainak rövid bemutatása	4
1.3 A projekt célcsoportjának rövid bemutatása.....	5
2. Megvalósult programok, tevékenységek bemutatása.....	6
2.1 Hajós.....	7
2.2 Jánoshalma.....	14
2.3 Borota	20
2.4 Kéleshalom.....	24
3. Egyéb megvalósult tevékenységek.....	28

1. A projekt rövid bemutatása

1.1 Helyzetértékelés

Magyarországon jelentős területi különbségek tapasztalhatók a képzett munkaerő, foglalkoztatottság, munkanélküliség és depriváltság terén. Ezek a különbségek gyakran ugyanabban a térségben összpontosulnak, korlátozva az ott lakók életesélyeit. A regionális egyenlőtlenségek kezelése komplex, ágazatközi megközelítést igényel, integrált megoldásokkal és adaptációval. A helyi társadalom összetétele és jellemzői nagy eltéréseket mutatnak a területi

egységek szintjén, különbségek tapasztalhatók a szolgáltatások körétől kezdve a korösszetételig. A területi identitás erősítése kulcsfontosságú minden település számára. Bács-Kiskun megyében a turisztikai attrakciók, kulturális programok és hagyományok, valamint a természeti és épített örökség védelme fontos szerepet játszik ebben. A megye sokszínűsége és erőforrásai összehangolva erősítik a lakosság kötődését és identitását. Bács-Kiskun megyében a civil szervezetek főként az oktatás, szabadidő, sport, kulturális és szociális területeken aktívak. Az új típusú nonprofit szervezetek megjelenése és a belső szerkezet átalakulása is tapasztalható. Azonban kevés a kutatással és nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó szervezetek száma, és a települési hierarchia szerinti megoszlásban a megyeszékhely és nagyobb városok dominálnak.

Bács-Kiskun megye a Dél-Alföldi konvergencia régió részeként kevésbé fejlett régiók közé tartozik az EU-s besorolásban. A lakosság folyamatosan csökken, a születési arányszámok romlanak, és a migráció miatt az öregedési index gyorsuló ütemben növekszik a térségben. Bács-Kiskun megyében a munkanélküliek eloszlása hasonló az országos trendekhez, a legrosszabb helyzetben a hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű munkavállalók vannak. A nők aránya alulreprezentált, főleg a kisebb településeken. A pályakezdő munkanélküliek aránya az országos átlaghoz hasonló. Az aprófalvak és kistalvák magas aránya jellemzi Magyarország településszerkezetét, a hátrányos helyzetű kistelepülések rosszabb helyzetben vannak a többi vidéki településtípushoz képest.

A projekt Bács-Kiskun megye 83 települését érinti, így a konzorciumok úgy kerültek kialakításra, hogy a benne lévő települések egymással határosak.

Település/konzorciumi tagok	Járás	Lakosságszám (KSH 2016.01.01.)
Hajós - Konzorciumvezető	Kalocsai	3013
Borota	Jánoshalmi	1345
Jánoshalma	Jánoshalmi	8530
Kéleshalom	Jánoshalmi	439

1. táblázat: A konzorciumi települések lakosság száma 2016-ban (Forrás: KSH)

Település/konzorciumi tagok	Járás	Lakosság szám (KSH 2023.01.01.)
Hajós - Konzorciumvezető	Kalocsai	2917
Borota	Jánoshalmi	1222
Jánoshalma	Jánoshalmi	8480
Kéleshalom	Jánoshalmi	437

2. táblázat: A konzorciumi települések lakosság száma 2023-ban (Forrás: KSH)

A fenti táblázatokból jól megállapítható, hogy a projekt kezdete és a fenntartási időszak kezdete közötti időszakban a konzorcium minden településének lakossága csökkent. Legkevésbé Kéleshalom lakossága csökkent, mindössze 2 fővel (0,5%), legnagyobb mértékben pedig Borota lakossága csökkent, összesen 123 fővel (10%). Jánoshalmán, Kéleshalomhoz hasonló mértékű csökkenés mutatható ki (0,6%), Hajós esetén kissé jelentősebb mértékű (3,3%). Ez a lakosság szám fogyatkozás nagyrészt magyarázható az 1.1 pont elején részletezett magas öregedési indexszel, valamint a fiatalok elvándorlásával.

1.2 A projekt céljainak rövid bemutatása

A projekt legfőbb célkitűzése – összhangban az 1.1-es ponttal, valamint az igényfelmérő dokumentumokkal – hogy Hajós, Jánoshalma, Kéleshalom és Borota településeken olyan önszerveződő közösségek alakuljanak ki, amelyek a későbbiek során finanszírozási források nélkül képesek önállóan fennmaradni.

A fő célkitűzéseken keresztül az alábbi részcélok is megvalósíthatók:

- a helyi identitás megerősítésével és az aktív közösségi léttel célunk csökkenteni az elvándorlást,
- célunk az eddig rejtett, a közösség számára nem elérhető, de a közösség tagjainál „megbújó” hagyományok, kulturális, természeti, gazdasági, szakmai tudást igénylő értékek feltárása, integrálva a jelenleg a birtokunkban lévő tudással, annak érdekében, hogy a közösség látható értékei minél gazdagabbá váljanak,
- célunk a jelenlegi civil aktivitásunk megerősítése a projekt keretében foglalkoztatott szakemberek munkája által, valamint a helyi lakosok aktivitásának növelésén keresztül,

- célunk a négy település között már meglévő kapcsolat erősítése a további, a település lakosai közötti kulturális és gazdasági együttműködések létrejöttének érdekében.

A projekt során a közösségfejlesztési módszertani útmutatót használtuk, ahol a szakmatartalmat a közösségre bíztuk, növelve ezzel a lakosok aktivitását és önbizalmát a helyi történésekbe való beleszólási lehetőséggel. A TOP-5.3.1-16 konzorciumi pályázat segíti a települések közösségi aktivitását, bevonva a lakosságot a helyi fejlesztésekbe és erősítve a közösségi identitást. A projekt során létrejöttek helyi cselekvési tervek, partnerségek alakultak ki, és generációk közötti tudásmegosztás történt, hozzájárulva a közösség összetartásához és kulturális élményeihez.

A tankatalógus segíti a helyi közösséget rejtett értékeik felfedezésében és dokumentálásában, erősítve ezzel a közösségi kapcsolatokat és örökítve meg a kultúrát a következő generációk számára. A falukönyv/kalendárium összehozza a közösséget, erősítve a közösséghez tartozás érzését és fejlesztve az összetartozást.

A projekt a teljes lakosságot bevonja, erősíti az önbizalmat, növeli a cselekvési kedvet, és felelősségérzetet alakít ki a közösség iránt. A közösségfejlesztés révén a lakosság aktívan részt vesz a település életében, valódi részvételt biztosítva. A helyi és közösségi megoldások erősítik a közösséget és hagyományokhoz kapcsolódnak.

1.3 A projekt célcsoportjának rövid bemutatása

A projekt célcsoportja a projekt indulásakor, ezen dokumentum 1.1 pontjában megjelölt települések közigazgatási határain belül élő teljes lakosság, amely mindösszesen a KSH 2016. évi helységnévkönyve alapján 13 327 fő. A fenntartási időszak kezdetekor ez a szám összesen 13 056 fő, mely 271 fős csökkenés (2%), ami az országos átlag (2,4%) alatti érték.

A projekt kezdeti szakaszában fontos volt a széleskörű kommunikáció különböző csatornáin keresztül, hogy minden korosztály elérje az információkat. A cél az, hogy az idősek, hátrányos helyzetű rétegek és fiatalok is tájékozottak legyenek a projekt tartalmáról és részt vegyenek a közösségi életben. A személyes interjúk során az előzetes tájékoztatás és bizalom kiemelten fontos volt.

A közösségfejlesztési feladatokat ellátó kollégák kiválasztásakor elsődleges szempontként jelenik meg, hogy olyan személyiséggel rendelkező kollégákat válasszunk, akik jellemzően bizalmat ébresztenek az emberekben és bárkivel megtalálják a közös hangot, függetlenül attól, hogy az adott személy milyen korcsoporthoz vagy társadalmi réteghez tartozik.

A közösségi interjú készítésekor a mintavétel elindításához szükséges lakosok kiválasztása során az alábbi szempontok jelentek meg:

- legyenek a mintában olyan személyen, akik a településen már korábban is aktívak voltak közösségi tevékenységekben, széles körű kapcsolati hálóval, sok információval rendelkezzenek a közösség tagjairól és azok igényeiről,
- az interjúalanyok kiválasztásakor törekedtünk arra, hogy az interjúalanyok széles vertikumot képviseljenek mind korcsoport, mind társadalmi réteg szempontjából, valamint a férfiak és nők aránya megközelítőleg azonosak legyenek.

A projekt teljes időtartama alatt közvetlen és közvetett kommunikációt folytattunk a helyi lakosokkal, melynek során egyrészt mindenki tájékozódhatott, másrészt világossá vált számukra, hogy valóban lehetőségük van beleszólni a helyi ügyekbe. Saját kulturális értékeik, helytörténeti dokumentumaik és tárgyaik, hagyományaik a település értékrendjének részét képezik, gazdagítják azt. A közösségi munkamódszer, a közös gondolkodás beindítása, új, személyes értékek felfedezése eredményeként megerősödött a lakosok helyi identitása, bővült és elmélyült kapcsolati hálójuk a helyi lakosokkal.

2. Megvalósult programok, tevékenységek bemutatása

A projekt megvalósítása során, 2018.09.01. és 2021.08.31. között 9 különböző programtípus keretében (közösségi beszélgetés, közösségi interjú, közösségi kérdőív, részvételi fórum, közösségi kiállítás, belföldi tanulmányút, tanulókör, népismereti tábor, közösségek szomszédolása) összesen 87 közösségi esemény valósult meg a konzorcium településein, melyeken összesen 1616 fő vett részt.

Település megnevezése	Események száma (alkalom)	Részvevők száma (fő)

Hajós	30	750
Jánoshalma	22	578
Borota	18	163
Kéleshalom	17	125

3. táblázat: Településenként megvalósult események és résztvevők száma

A rendezvényeken kívül több kiadvány is létrejött. Jánoshalmán egy tankatalógus, helyi értékörzés és értékfeltárás keretében egy fotókönyv, a helyi szellemi és kulturális örökség feltárása révén egy kiadvány került megalkotásra. Borotán egy falukönyv és a hozzá tartozó kalendárium, Kéleshalmon pedig egy kiadvány az összegyűjtött és feltárt helytörténeti dokumentumokról, illetve szintén egy falukönyv és egy kalendárium.

2.1 Hajós

A projekt keretében megszervezett események tekintetében Hajóson sikerült a legtöbb résztvevőt mozgósítani. 30 eseményen összesen 750 résztvevővel számolhattunk. Ez köszönhető annak, hogy ezen a településen volt a legmagasabb a rendezvények száma.

Az alábbiakban Hajós településen lezajlott események, programok és egyéb tevékenységek részletezése következik:

Közösségi interjú: Az interjúk készítése során 22 fő került bevonásra a szakmai vezető és a közösségfejlesztő által, főként olyan személyek, akik aktív tagjai, vezetői, kezdeményezői a helyi közösségeknek, civil szervezeteknek, intézményeknek. A tevékenység célcsoportja a település teljes lakossága volt. A tevékenység célja, hogy a projekt megvalósításának további tematikáját a projektgazda a lakossággal készített interjúk alapján tervezze meg. A tevékenység során bevont személyek interjúztatása 2018.09.26 és 2018.10.09 között zajlott. Az interjúk alapjait három fő kérdés adta:

Mit jelent az Ön számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)

Mi változtatna és hogyan?

Ön mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

Az interjúk elkészítését követően megtörtént a kapott válaszok teljeskörű kiértékelése, melyek eredménye egy kiváló alapot jelentett a projekt további tevékenységeire nézve, különösen a

közösségi kérdőív összeállítására. Kijelenthető, hogy a cselekvési tervben meghatározott és nevesített célkitűzések megvalósultak a közösségi interjúk tevékenység során.

Közösségi kérdőív, felmérés: A közösségi kérdőívet összesen 127 fő töltötte ki (91 fő online, 36 fő nyomtatott formában). A kérdőívet a helyi lakosság 2018.11.27 és 2018.12.04 között tölthette ki. A tevékenység célcsoportja a projektben résztvevő települések teljes lakossága. A célja, hogy a projekt megvalósításának további tematikáját a projektgazda a lakossággal a közösségi beszélgetései alapján tervezhesse meg. További cél, hogy a célcsoportot bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvésre mozgósítsa. A közösségi kérdőív, felmérés során a közösségi interjúk és az addig megvalósult közösségi beszélgetések során feltárt közösségi igények szélesebb körben történő megvitatása zajlott kérdőíves megkeresésekkel online és nyomtatott formában.

A felmérés során a kérdőívben 28 az adott településre specifikus kérdést tettünk fel. A beérkező kérdőívek kiértékelése megtörtént, a kapott válaszok alapján a megkérdezettek jelentős része támogatta jelen projekt célkitűzéseit, a megvalósítandó tevékenységeket. A kérdőív eredményei pozitívan járultak hozzá a cselekvési tervben meghatározott célkitűzésekhez.

Közösségi beszélgetés: Hajóson a projekt hároméves időtartama alatt, mérföldkövenként legalább egy, összesen 13 alkalommal került megrendezésre közösségi beszélgetés, melyeken összesen 115 fő vett részt. A tevékenység célcsoportja a projektben részt vevő települések teljes lakossága. A célja, hogy a projekt megvalósításának további tematikáját a projektgazda a lakossággal a közösségi beszélgetései alapján tervezhesse meg. További célja, hogy a célcsoportot bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvésre mozgósítsa. A közösségi interjúk során mozgósított személyek tagjai beszámoltak a közösségi beszélgetéseken résztvevő lakosoknak az interjúztatás során szerzett tapasztalatokról, információkról. A feltárt információk alapján a közösség priorizálja azokat a közösségi kérdéseket, amelyek a legfontosabbak a közösség életében, így megszületett a terv, amely mentén megkezdődtek a további közösségfejlesztési tevékenységek.

Közösségi beszélgetések Hajóson	
Időpont	Résztvevők száma (fő)
2018.10.18.	14
2018.10.27.	21
2018.11.22.	12
2018.12.10.	8

2019.04.03.	9
2019.06.21.	7
2019.11.08.	6
2019.12.19.	7
2020.04.29. (online)	6
2020.09.30.	8
2021.05.24	5
2021.06.22	6
2021.08.30	6
Összesen:	115

4. táblázat: Hajóson lezajlott közösségi beszélgetések időpontjai és résztvevőinek száma

A közösségi beszélgetések minden esetben a szakmai vezető és/vagy a közösségfejlesztő vezetésével zajlottak. Az első beszélgetés témáját a közösségi interjúk és felmérés szolgáltatta, továbbiakban minden ilyen eseményt az előző alkalmon elhangzottak összefoglalásával kezdtünk, majd szinte minden esetben egy-egy helyi aktuális téma került megvitatásra, a résztvevők javaslatai alapján. Résztvevőket tekintve az első néhány alkalommal tapasztalt kezdeti lelkesedés a későbbiekben alábbhagyott, viszont pozitívként értékelhető volt, hogy kialakult egy központi mag, akik szinte minden közösségi beszélgetésen jelen voltak. A cselekvési tervben rögzített célkitűzések teljes mértékben megvalósultak.

Részvételi fórum: Hajóson összesen 6 alkalommal került megrendezésre részvételi fórum, melyeken összesen 62 fő vett részt. A fórumok a szakmai vezető és/vagy a közösségfejlesztő vezetésével zajlottak. A tevékenység célcsoportja a helyi lakosok. Célja, hogy egy-egy konkrét helyi ügyet érintően lehetőséget biztosítson a lakosságnak egy adott témakör megvitatására.

Részvételi fórumok Hajóson	
Időpont	Résztvevők száma (fő)
2019.05.22.	13
2019.11.27.	13
2020.06.21.	6
2020.11.05	5
2021.07.29	12
2021.08.26	13
Összesen:	62

5. táblázat: Hajon lezajlott részvételi fórumok időpontjai és résztvevőinek száma

A részvételi fórumok minden alkalommal egy-egy helyi ügyet érintő, előre kidolgozott tematika mentén zajlottak le, ahol a résztvevőknek az esemény teljes ideje alatt lehetőségük

volt a véleményük és meglátásaik ismertetésére. Erre azért volt célszerű, mert a helyi lakosság akkor aktivizálható a leginkább a helyi ügyekbe való bevonásra, ha úgy érzékelik, hogy van beleszólási lehetőségük ezen folyamatokba. Ez nagy mértékben elősegítette a társadalmi szerepvállalást és a helyi identitás erősítését, továbbá a cselekvési tervben meghatározott célkitűzések eléréséhez is hozzájárult.

Közösségi kiállítás: A településen két alkalommal került megrendezésre a közösségi kiállítás programelem, melyeken összesen 23 fő részvétele történt meg. A tevékenység célcsoportja a helyi lakosok voltak. Célja, hogy egyrészt a saját értékeik megmutatásán keresztül növekedjen önbecsülésük, helyi identitástudatuk, másrészt a kiállító tárgyak összeállítása serkentette a közösség tagjai között lévő személyes kapcsolatokat. A kiállítás megtekintése a helyi lakosok által mélyebb ismereteket adott arról a helyben lévőknek, hogy milyen kulturális értékek lelhetők fel a közvetlen környezetükben. Két alkalommal (2019.06.24-én és 2021.06.30-án) szerveztünk a helyi kultúrára, helytörténetre, tradícióra, egyéni vagy közösségi teljesítményre, természeti és társadalmi értékekre építő kiállítást.

Az első közösségi kiállítás 2019.06.24-én került megrendezésre a Hajósi Zarándokházban „5 éves a Hajósi Zarándokház” címmel. Bemutatásra került a Zarándokház kiállítóteremben található helytörténeti kiállítás, mely részletezi a Magyar Zarándokutat és az ehhez kapcsolódó hajósi szakaszt, mely magában foglalja a helyi Szent Imre római katolikus templomot és ennek fő ékességét a 16. századból származó Csodatévő Szűz Mária szobrot, melyet a településre betelepített sváb lakosság hozott az óhazából. A második kiállítás 2021.06.30-án került megrendezésre a Pincefaluban található Cabernet Borturisztikai Látogatóközpontban. A kiállítás fő témája a település egyik legnagyobb kulturális és turisztikai értéke a Pincefalu és az ehhez kapcsolódó borászati kultúra volt. A látogatóközpontban berendezett kiállítás szemlélteti a hajósi borkultúra több évszázados történetét. A helyi borokhoz, borászathoz és szőlőműveléshez kapcsolódó tárgyakat, képeket gyűjtöttek össze, melyeket a helyi lakosok ajánlották fel. Az esemény során a jelenlévők részletes és átfogó képet kaptak a helyi szőlő- és borkultúráról, megismerték a szőlőtermeléshez és borkészítéshez használt eszközöket és működésüket. A kiállítás során a cselekvési tervben meghatározott célkitűzések elérése megvalósult.

Belföldi tanulmányút: Két alkalommal került megszervezésre a programelem, melyeket 20-20 fő vett részt. Az első alkalomra 2019.11.12. és 2019.11.13. között, a második alkalomra

2020.10.13. és 2020.10.15. között került sor. Eredetileg egy belföldi és egy külföldi tanulmányút megvalósítását terveztük, de a koronavírusjárvány miatt a külföldi tanulmányút megvalósítása nem volt lehetséges.

A tevékenység célcsoportja a közösségfejlesztési folyamatban érintett lakosok, szakemberek, a település vezetői és a közigazgatásban dolgozók. A tevékenység során 20-20 fő, 2 alkalommal vett részt a tanulmányutakon a közösségfejlesztési jógyakorlatok tapasztalatcseréi érdekében. A közösségfejlesztési folyamat minőségének biztosítása érdekében szükséges volt az érintettek képzése a pályázati folyamatokat illetően. A közösségfejlesztési folyamatok kezdeményezése és megvalósítása szükséges volt a közösségfejlesztési folyamat szakmai minőségének biztosítása érdekében, ezért is volt indokolt a tanulmányutakon való részvétel minden közösségfejlesztésben résztvevő személynek.

Első alkalommal (2019.11.12-13.) Bólyt és Villányt, valamint ezen települések környékére utaztak a résztvevők. A kétnapos tanulmányút során a résztvevők informatív előadásokon vettek részt, melyet a helyi közösségek vezetői, formálói és a helyi települések vezetői tartottak. Az előadásokon szervezett információk, tapasztalatok nagy mértékben hozzájárultak a közösségfejlesztési folyamat minőségének biztosításához.

A második alkalom (2020.10.13-15.) első napján az úti cél Baja, Csávoly, Felsőszentiván és Bácsalmás települések voltak. Ezen a napon több turisztikai előadás valósult meg a Bajai TDM vezetője és egy helyi rendezvényszervezéssel foglalkozó vállalkozás tulajdonosa tartott. A második nap Baján és Bácsalmáson zajlott, ahol a települések látványosságainak megtekintését követően a bácsalmási TDM vezetője tartott több hasznos előadást. Harmadik nap Jakabszálláson és Kiskunfélegyházán zajlott, ahol szintén a nevezetességek megtekintése mellett több előadásra vettek részt a jelenlévők. A tanulmányutak során a résztvevők megismerhették a meglátogatott települések látványosságait, valamint a közösségfejlesztéssel és helyi identitással kapcsolatos munkásságukat. Tartalmas és hasznos előadásokon vettek részt, az ezeken szerzett információk, tapasztalatok pedig a közösségfejlesztési folyamat minőségének biztosítása érdekében voltak fontosak. A programelemre vonatkozóan a cselekvési tervben meghatározott célkitűzések teljes mértékben megvalósultak.

Tanulókörök: A tevékenység egy alkalommal került megrendezésre 2020.06.27-én a Zarándokházban, melyen összesen 6 fő vett részt. A tevékenység célcsoportja a helyi lakosok. Célja a közös érdeklődési körrel rendelkező lakosok közös időtöltésére lehetőséget biztosítani.

Továbbá a tanulókörök hozzásegítették az érintetteket, hogy a helyi tudás és tapasztalat megosztásával fejlődjön a tudatosság és az aktivitás.

Tapasztalataink alapján elmondható, hogy a településen sok az azonos érdeklődési körrel, tudással rendelkező személy, azonban ezen személyek sok esetben nem tudnak egymásról, illetve nem volt lehetőségük szervezett keretek között találkozni. Erre az igényre reagált a tevékenység mely során a Zarándokházban került megszervezésre a tanulókör programelem. A szakmai vezető felhívására egy helyi önszerveződő közösség jelentkezett melyben idősek asszonyok osztották meg egymással sütési, főzési és kézműves tapasztalataikat. Az esemény legpozitívabb hozadéka, hogy a projekt keretében megvalósult tanulókör azóta is folyamatosan, havi rendszerességgel működik, melyhez az önkormányzat térítésmentesen biztosítja a helyszínt a résztvevőknek. Így kijelenthető, hogy a cselekvési tervben meghatározott célkitűzés maximálisan megvalósult.

Népismereti tábor: A táborok két alkalommal kerültek megrendezésre, melyeken összesen 20-20 fő, helyi általános iskolás gyermek vett részt. Az első alkalom 2020.06.29. és 2020.07.03. között, a második alkalom 2020.07.27. és 2020.07.31. között zajlott. A tevékenység célcsoportja a konzorcium teljes területén élő helyi iskolás gyermekek voltak. Célja, hogy fiatal korban is közösségi aktivitásra neveljük a gyermekeket, már fiatal korban erősítsük a helyi identitásukat.

Mindkét alkalommal nagyrészt hasonló programokon vettek részt a gyermekek, nagy hangsúlyt fektetve a helyi értékek interaktív bemutatására, megismerésére. A táborok megvalósításához szakembereket vontunk be, akik a teljes lebonyolításért és a programok összeállításáért is feleltek. Kézműves foglalkozások, közös sportolás mellett kirándulásokat szerveztünk Császártöltésre és Kiskőrösre is. Megtekintették a hajósi és császártöltési tájházat, helyi múzeumokat, értéktárakat, kiállításokat. Solymászbemutatón, hagyományos kenyérsütésen és múzeumpedagógiai foglalkozásokon is részt vettek. A népismereti táborok során a fiatal generáció tagjai interaktív és változatos programokon vehettek részt, melyek során helyi kulturális értékek megismerése, átadása és oktatási célok is megvalósultak. Sikeresen abszolváltuk azt a célkitűzés, miszerint a fiatalok bevonása a helyi identitás megőrzésébe és a közösségfejlesztési folyamatokba fontos feladat. Ezáltal már fiatal korban a közösség aktív tagjaivá válhattak.

Közösségek szomszédolása: Két alkalommal került lebonyolításra a közösségek szomszédolása programelem összesen 315 fő részvételével. A tevékenység célcsoportja Hajós teljes lakossága volt. A tevékenység során szomszédünnepeket szerveztünk, melyek keretében a környező települések kultúrájának bemutatására került sor. A tevékenység célja, hogy a helyi közösség épüléséhez és a helyi identitás megerősítéséhez elengedhetetlen, hogy alkalmat teremtsünk arra, hogy a közösség tagjai kötetlen keretek között találkozhassanak és ismerhessék meg a közösségük sokszínűségét, és a környező települések értékeit, hagyományait, kultúráját.

Az első alkalom 2021.06.26-án került megrendezésre Hajós-Pincefaluban a Hirrlingen téren, melyen 137 személy vett részt. Eredetileg 2020 nyarán került volna lebonyolításra a rendezvény, viszont a koronavírus járvány miatt elhalasztásra került. A tevékenység céljainak teljesítése érdekében több környező településről érkeztek kiállítók, szervezetek és egyesületek. A Sváb Sarok képviseletében Császártöltésről, Érsekhalomról és Nemesnádudvarról érkeztek kiállítók. Konzorciumi partner településekről, Kéleshalomról és Borotáról, valamint Bácsalmásról és Kiskunhalasról is képviseltette magát egy-egy civil szervezet. Emellett a természeti értékeket képviselő Kiskunsági Nemzeti Park és az Órjeg és Szőlőhegyei Natúrpark egyesület is képviseltette magát az eseményen. Az egésznapos rendezvény során minden résztvevő megismerhette a szomszédos települések hagyományait, kultúráját, szokásait. Közösségfejlesztési és közösségépítési folyamatok terén nagy előrelépést értünk el a rendezvénynek köszönhetően.

A második alkalom 2021.08.14-én került megrendezésre a település központjában lévő Köztársaság téri sportpályán, melyen 178 fő vett részt. A rendezvény nyitányaként gyermekprogramokat szerveztünk, melyhez az önkormányzat dolgozói (10 fő), mint önkéntesek vettek részt. A tevékenység céljainak teljesítése érdekében több környező településről érkeztek fellépők. A Császártöltési Ifjúsági Fúvószenekar koncertjét követően a Nemesnádudvari Német Nemzetiségi Hagyományőrző Táncsoport fellépését vaskúti harmonikások kísérték, majd a tábortűz mellett az Érsekhalmi Hagyományőrző Népdalkör szórakoztatta a résztvevőket. Ezen a rendezvényen is megvalósultak a programelem célkitűzései. A résztvevők megismerhették a szomszédos települések kultúráját, hagyományait, népszokásait, ezáltal is erősítve a helyi és helyközi közösségeket, és identitástudatot. Ezzel elősegítve a közösségépítést, közösségfejlesztést.

2.2 Jánoshalma

A projekt keretében megszervezett események tekintetében Jánoshalmán sikerült a második legtöbb résztvevőt mozgósítani. 22 eseményen összesen 578 résztvevővel számolhattunk. Ez köszönhető annak, hogy ezen a településen volt a második legmagasabb a rendezvények száma.

Az alábbiakban Jánoshalma településen lezajlott események, programok és egyéb tevékenységek részletezése következik:

Közösségi interjú: Az interjúk készítése során 30 fő került bevonásra a szakmai vezető és a közösségfejlesztő által, főként olyan személyek, akik aktív tagjai, vezetői, kezdeményezői a helyi közösségeknek, civil szervezeteknek, intézményeknek. Készült interjú a helyi polgármesteri hivatalban, óvodában, iskolában, könyvtárban, valamint több helyi közösségi klubban. A tevékenység célcsoportja a település teljes lakossága volt. A tevékenység célja, hogy a projekt megvalósításának további tematikáját a projektgazda a lakossággal készített interjúk alapján tervezze meg. A tevékenység során bevont személyek interjúztatása 2018.09.22 és 2018.11.02 között zajlott. Az interjúk alapjait három fő kérdés adta:

Mit jelent az Ön számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)
Mín változtatna és hogyan?
Ön mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

Az interjúk elkészítését követően megtörtént a kapott válaszok teljeskörű kiértékelése, melyek eredménye egy kiváló alapot jelentett a projekt további tevékenységeire nézve, különösen a közösségi kérdőív összeállítására. Kijelenthető, hogy a cselekvési tervben meghatározott és nevesített célkitűzések megvalósultak a közösségi interjúk tevékenység során.

Közösségi kérdőív, felmérés: A közösségi kérdőívet összesen 219 fő töltötte ki (156 fő online, 63 fő nyomtatott formában). A kérdőívet a helyi lakosság 2018.11.19 és 2018.12.03 között tölthette ki. A tevékenység célcsoportja a projektben résztvevő települések teljes lakossága. A célja, hogy a projekt megvalósításának további tematikáját a projektgazda a lakossággal a közösségi beszélgetései alapján tervezhesse meg. További cél, hogy a célcsoportot bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvésre mozgósítsa. A közösségi kérdőív, felmérés során a közösségi interjúk és az addig megvalósult közösségi beszélgetések során feltárt közösségi igények szélesebb körben történő megvitatása zajlott kérdőíves megkeresésekkel online és nyomtatott formában.

A felmérés során a kérdőívben 28 db az adott településre specifikus kérdést tettünk fel. A beérkező kérdőívek kiértékelése megtörtént, a kapott válaszok alapján a megkérdezettek jelentős része támogatta jelen projekt célkitűzéseit, a megvalósítandó tevékenységeket. A kérdőív eredményei pozitívan járultak hozzá a cselekvési tervben meghatározott célkitűzésekhez.

Közösségi beszélgetés: Jánoshalmán a projekt hároméves időtartama alatt, mérföldkövenként legalább egy, összesen 14 alkalommal került megrendezésre közösségi beszélgetés, melyeken összesen 212 fő vett részt, mellyel a konzorciumi települések közül a legmagasabb értéket produkálta. Ennek legvalószínűbb oka, hogy a négy település közül Jánoshalma lakossága a legnagyobb számú. A tevékenység célcsoportja a projektben részt vevő települések teljes lakossága. A célja, hogy a projekt megvalósításának további tematikáját a projektgazda a lakossággal a közösségi beszélgetései alapján tervezhesse meg. További célja, hogy a célcsoportot bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvésre mozgósítsa. A közösségi interjúk során mozgósított személyek tagjai beszámoltak a közösségi beszélgetéseken résztvevő lakosoknak az interjúztatás során szerzett tapasztalatokról, információkról. A feltárt információk alapján a közösség priorizálja azokat a közösségi kérdéseket, amelyek a legfontosabbak a közösség életében, így megszületett a terv, amely mentén megkezdődtek a további közösségfejlesztési tevékenységek.

Közösségi beszélgetések Jánoshalmán	
Időpont	Résztvevők száma (fő)
2018.11.03.	36
2018.11.12.	15
2018.11.26.	53
2018.12.05.	10
2019.02.26.	27
2019.06.19.	8
2019.11.14.	8

2019.12.04.	8
2020.04.30. (online)	10
2020.06.04.	5
2020.10.01.	13
2020.11.09.	8
2021.05.05. (online)	5
2021.06.18.	6
Összesen:	212

6. táblázat: Jánoshalmán lezajlott közösségi beszélgetések időpontjai és résztvevőinek száma

A közösségi beszélgetések minden esetben a szakmai vezető és/vagy a közösségfejlesztő vezetésével zajlottak. Az első beszélgetés témáját Jánoshalmán is a közösségi interjúk és felmérés szolgáltatta, továbbiakban minden ilyen eseményt az előző alkalmon elhangzottak összefoglalásával kezdtünk, majd szinte minden esetben egy-egy helyi aktuális téma került megvitatásra, a résztvevők javaslatai alapján. Résztvevőket tekintve az első néhány alkalommal tapasztalt kezdeti lelkesedés a későbbiekben alábbhagyott, mint a konzorcium többi településén is, viszont pozitívként értékelhető volt, hogy kialakult egy központi mag, akik szinte minden közösségi beszélgetésen jelen voltak. Két alkalommal, a koronavírus járvány miatt online formában valósult meg a beszélgetés. A cselekvési tervben rögzített célkitűzések teljes mértékben megvalósultak.

Részvételi fórum: Jánoshalmán összesen 4 alkalommal került megrendezésre részvételi fórum, melyeken összesen 103 fő vett részt. A fórumok a közösségfejlesztő vezetésével zajlottak. A tevékenység célcsoportja a helyi lakosok. Célja, hogy egy-egy konkrét helyi ügyet érintően lehetőséget biztosítson a lakosságnak egy adott témakör megvitatására.

Részvételi fórumok Jánoshalmán	
Időpont	Résztvevők száma (fő)
2019.06.30.	36
2019.12.12	37
2021.07.02.	20
2021.11.30.	10
Összesen:	103

7. táblázat: Jánoshalmán lezajlott részvételi fórumok időpontjai és résztvevőinek száma

A részvételi fórumok minden alkalommal egy-egy helyi ügyet érintő, előre kidolgozott tematika mentén zajlottak le, ahol a résztvevőknek az esemény teljes ideje alatt lehetőségük volt a véleményük és meglátásaik ismertetésére. Erre azért volt célszerű, mert a helyi lakosság akkor aktivizálható a leginkább a helyi ügyekbe való bevonásra, ha úgy érzékelik, hogy van beleszólási lehetőségük ezen folyamatokba. Ez nagy mértékben elősegítette a társadalmi szerepvállalást és a helyi identitás erősítését, továbbá a cselekvési tervben meghatározott célkitűzések eléréséhez is hozzájárult.

Tankatalógus: 2019 júniusában a településre vonatkozóan, a projekt keretében elkészült az első kiadvány 1150 példányban „Tudástár tankatalógus” címmel. A tevékenység célcsoportja a helyi lakosok. Célja, hogy a korábban rejtett kulturális értékeket, helyi tudást, hozzáértést, tapasztalatok rendszerbe legyenek foglalva és nyilvánosságra legyenek hozva, annak érdekében, hogy a helyi gazdaságfejlesztés ennek a tudásnak a birtokába szerveződjön a későbbiekben. Továbbá, az azonos érdeklődési körrel, tudással rendelkező tudomást szerezzenek egymásról, amely új együttműködéseket, és mikroközösségeket generált.

A tevékenység során a közösségfejlesztő végezte a kiadvány létrejöttéhez szükséges anyaggyűjtést. A tevékenység során felvette a kapcsolatot a lakossággal (online és offline formában is), és a feltárt kulturális értékeket, helyi tudást, hozzáértést rendszerezte oly módon, hogy az érintettek nevei (akik hozzájárultak ehhez) szerepelnek az adott témakör mellett. Ezzel lehetőség nyílt új tanulókörök, hobbi-körök és egyéb klubok, mikroközösségek kialakulására. A feladatra megbízott személy rendszerezte a helyi emberi erőforrásokat, feltárta és gyűjtötte, személyes felkerésekkel, interjúkkal, meglévő írott anyagok összegyűjtésével a témában releváns tapasztalatokat, tudást és hagyományokat. Ezt követően megtörtént a kiadvány nyomdai szerkesztése és nyomtatása. Az így elkészült alkotás biztosította a cselekvési tervben meghatározott célok elérését.

1. kép: A Tankatalógus borítóképe

Helyi értékörzés, értékfeltárás: 2019 nyarán Jánoshalmán elkészült egy újabb kiadvány 500 példányszámban „Jánoshalmi Képeskönyv” címmel. A kiadvány 150 oldalas, fektetett A4-es méretű. A tevékenység célcsoportja a helyi lakosok. Célja, hogy a helyben elérhető kihasználatlan értékeket, helyi tudást dokumentáljuk, rendszerbe foglaljuk és nyilvánosságra hozzuk, annak érdekében, hogy a helyi gazdaságfejlesztés ennek a tudásnak a birtokában szerveződjön. A helyi identitás fontos részét képezi, hogy a közösség tagjai részt vegyenek a helyi értékek bemutatásában, valamint tisztában legyenek azokkal. Jánoshalma életében fontos volt, hogy a település területén fellelhető nemzeti értékeket tartalmazó gyűjtemény jöhessen lére. Ezt a célkitűzést az elkészült fotókönyvvel, mely több, mint 150 képet tartalmaz sikerült elérni. A tevékenység során a megbízott személy felvette a kapcsolatot a lakossággal, a feltárt értékeket összegyűjtötte és rendszerezte. A fotókon szereplő személyektől hozzájárulást szerzett a kiadványban való megjelenítéshez. Az így összegyűjtött és megszerkesztett anyagot eljuttatta a legjobb ajánlatot adó nyomdának, mely a nyomdai munkálatokat elvégezte. Így létrejött kiadvány magas kulturális értékkel bír, mely tartalmazza a helyi értékekről készült fotókat. Dokumentálja az utókor számára is a település értékeit.

2. kép: Helyi értékörzés, értékfeltárás keretében elkészült fotókönyv

Szellemi kulturális örökség feltárása: A teljes projekt utolsó elemként 2021. decemberében elkészült Jánoshalma harmadik kiadványa „Jánoshalma szellemi, kulturális értékei” címmel, 500 példányszámban, 120 oldal terjedelemmel, B5-ös méretben. A tevékenység célcsoportja a helyi lakosok. Célja, a helyi kulturális örökség megismertetése a helyi lakosokkal. A kiadvány készítésében 7 szakember vett részt, két fő fotós és 5 fő szerkesztő. A tevékenység során kutató, kulturális szakemberek felkutatták, feltárták és dokumentálták, és ezen keresztül mindenki számára hozzáférhetővé tették a helyi kulturális örökséget. A kiadvány elkészítéséhez összeállt csapat tagjai közül a fotósok feladata volt, hogy a szerkesztők által készített cikkekhez fényképeket készítsenek, valamint a meglévő fénykép archívumokból fotókat gyűjtsenek az adott témakörökhöz. A szerkesztők pedig felkutatták és meghatározták a kiadványban szereplő témákat, elvégezték a kutatómunkát és az információgyűjtést. Az összehangolt több hónapon át tartó csapatmunka eredményeként létre jött kiadvány hozzájárul a helyi identitás megerősítéséhez, a múlt és helyi értékek ismertetéséhez. Ezáltal a lakosság több információval rendelkezik az életteréről és erősödött a lokális kötődése a település iránt. A cselekvési tervben meghatározott célkitűzés elérésre került.

3. kép: A szellemi kulturális örökség feltárása keretein belül elkészült kiadvány

2.3 Borota

A projekt keretében megszervezett események tekintetében Borotán is szép számmal sikerült a mozgósítani a lakosságot. 18 eseményen összesen 163 fő résztvevővel számolhattunk. A település lakosságához viszonyítva magasnak mondható a résztvevők aránya.

Az alábbiakban Borota településen lezajlott események, programok és egyéb tevékenységek részletezése következik:

Közösségi interjú: Az interjúk készítése során 10 fő került bevonásra a szakmai vezető és a közösségfejlesztő által, főként olyan személyek, akik aktív tagjai, vezetői, kezdeményezői a helyi közösségeknek, civil szervezeteknek, intézményeknek. Készült interjú a helyi polgármesteri hivatalban, óvodában, iskolában, idősek otthonában és a művelődési házban is. A tevékenység célcsoportja a település teljes lakossága volt. A tevékenység célja, hogy a projekt megvalósításának további tematikáját a projektgazda a lakossággal készített interjúk alapján tervezze meg. A tevékenység során bevont személyek interjúztatása 2018.10.01-én zajlott. Az interjúk alapjait három fő kérdés adta:

Mit jelent az Ön számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)

Mi változtatna és hogyan?

Ön mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

Az interjúk elkészítését követően megtörtént a kapott válaszok teljeskörű kiértékelése, melyek eredménye egy kiváló alapot jelentett a projekt további tevékenységeire nézve, különösek a

közösségi kérdőív összeállítására. Kijelenthető, hogy a cselekvési tervben meghatározott és nevesített célkitűzések megvalósultak a közösségi interjúk tevékenység során.

Közösségi kérdőív, felmérés: A közösségi kérdőívet összesen 30 fő töltötte ki nyomtatott formában. A kérdőívet a helyi lakosság 2018.11.27 és 2018.12.04 között tölthette ki. A tevékenység célcsoportja a projektben résztvevő települések teljes lakossága. A célja, hogy a projekt megvalósításának további tematikáját a projektgazda a lakossággal a közösségi beszélgetései alapján tervezhesse meg. További cél, hogy a célcsoportot bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvésre mozgósítsa. A közösségi kérdőív, felmérés során a közösségi interjúk és az addig megvalósult közösségi beszélgetések során feltárt közösségi igények szélesebb körben történő megvitatása zajlott kérdőíves megkeresésekkel online és nyomtatott formában.

A felmérés során a kérdőívben 28 db az adott településre specifikus kérdést tettünk fel. A beérkező kérdőívek kiértékelése megtörtént, a kapott válaszok alapján a megkérdezettek jelentős része támogatta jelen projekt célkitűzéseit, a megvalósítandó tevékenységeket. A kérdőív eredményei pozitívan járultak hozzá a cselekvési tervben meghatározott célkitűzésekhez.

Közösségi beszélgetés: Borotán a projekt hároméves időtartama alatt, összesen 16 alkalommal került megrendezésre közösségi beszélgetés, melyeken összesen 123 fő vett részt, mellyel a konzorciumi települések közül a második legmagasabb értéket produkálta. A közösségi beszélgetések közül a legstabilabb részvételi arányt ezen a településen résztvevők produkálták. Kijelenthetjük ezen programelemen alakult ki a legaktívabb központi mag. A tevékenység célcsoportja a projektben részt vevő települések teljes lakossága. A célja, hogy a projekt megvalósításának további tematikáját a projektgazda a lakossággal a közösségi beszélgetései alapján tervezhesse meg. További célja, hogy a célcsoportot bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvésre mozgósítsa. A közösségi interjúk során mozgósított személyek tagjai beszámoltak a közösségi beszélgetéseken résztvevő lakosoknak az interjúztatás során szerzett tapasztalatokról, információkról. A feltárt információk alapján a közösség priorizálja azokat a közösségi kérdéseket, amelyek a legfontosabbak a közösség életében, így megszületett a terv, amely mentén megkezdődtek a további közösségfejlesztési tevékenységek.

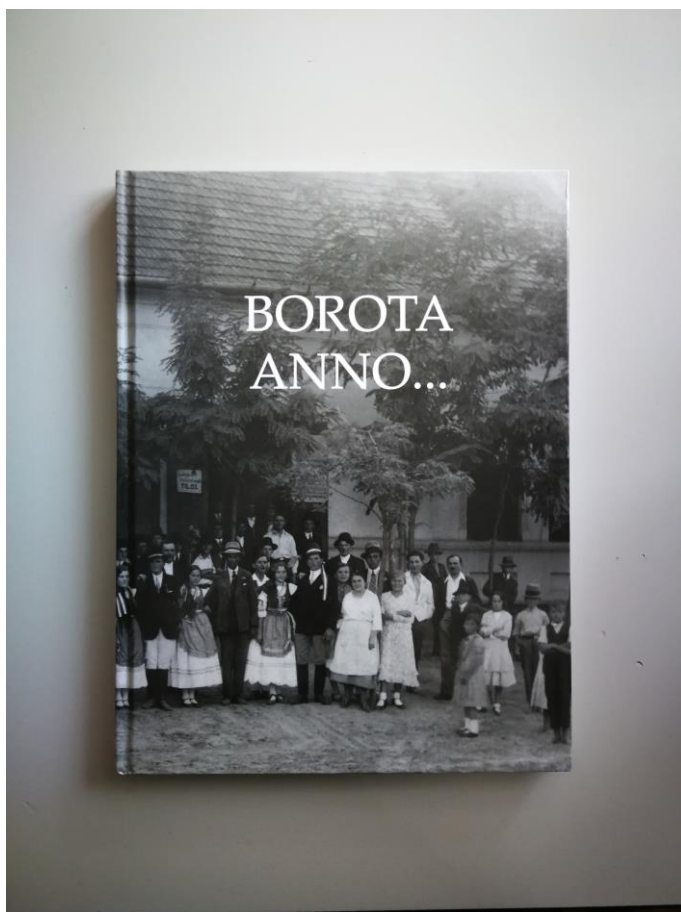
Közösségi beszélgetések Borotán	
Időpont	Részvevők száma (fő)
2018.11.05.	11
2018.11.12.	12
2018.11.28.	6
2018.12.04.	8
2019.04.03.	8
2019.05.20	11
2019.09.11.	7
2019.11.07.	6
2020.06.04.	7
2020.06.23.	7
2020.09.22.	7
2020.11.10.	6
2021.05.06.	8
2021.05.31.	7
2021.07.12.	6
2021.08.06.	6
Összesen:	123

8. táblázat: Borotán lezajlott közösségi beszélgetések időpontjai és résztvevőinek száma

A közösségi beszélgetések minden esetben a szakmai vezető és/vagy a közösségfejlesztő vezetésével zajlottak. Az első beszélgetés témáját Borotán is a közösségi interjúk és felmérés szolgáltatta, továbbiakban minden ilyen eseményt az előző alkalmon elhangzottak összefoglalásával kezdtünk, majd szinte minden esetben egy-egy helyi aktuális téma került megvitatásra, a résztvevők javaslatai alapján. Több beszélgetés témáját adta településen elkészült falukönyv. Résztvevőket tekintve az első néhány alkalommal tapasztalt kezdeti lelkesedés a későbbiekben alábbhagyott, mint a konzorcium többi településén is, viszont pozitívként értékelhető volt, hogy kialakult egy központi mag, akik szinte minden közösségi beszélgetésen jelen voltak. A cselekvési tervben rögzített célkitűzések teljes mértékben megvalósultak.

Falukönyv, kalendárium: A projekt keretében 2019 nyarának elején Borotán is elkészült egy kiadvány, 500 példányszámban „Borota anno...” címmel, valamint a könyv mellékletét képező Kalendárium is, szintén 500 példányban. A tevékenység célcsoportja a helyi lakosok voltak. Célja, hogy elinduljanak a közösségi mozgások a településen a helyi kiadvány ürügyén. Ez

elősegítette a helyi identitás és a közösséghez való tartozás erősödését, a közösség fontosságának felismerését és fejlesztette a közösségi együttműködések. A kiadvány létrejötte a helyi lakosság rendkívül nagy érdemének tekinthető. A falukönyv anyaggyűjtésére megbízott szakember, a helyi lakosokkal szoros együttműködés keretein belül fotókat, adatokat, képaláírásokat gyűjtött, valamint közreműködött a könyv kiadásába bevont szakemberekkel. A kalendáriumhoz kapcsolódóan a helyi közösség egy aktív tagja vállalta az ehhez szükséges információgyűjtést, rendszerezte és elkészítette a szükséges anyagokat, fotókat készített, majd a kész anyagot továbbította kiadásban közreműködők részére. A grafikai munkák, a tördelés, a kész anyagok szerkesztése és lektorálása és a nyomtatás szintén szakember megbízásával készült. A tevékenység során létrejött magas kulturális értékkel bíró kiadvány megőrökíti a település közelmúltbeli és eseményeit, szövegét főként a helyi lakosok írásai alkotják. Így megállapítható, hogy a cselekvési tervben megfogalmazott cél teljes mértékben megvalósult.

4. kép: A falukönyv, kalendárium tevékenység keretein belül elkészült kiadvány

2.4 Kéleshalom

A projekt keretében megszervezett események tekintetében Kéleshalmon a település lakosságához viszonyítva, nagy arányú lakosságot sikerült mozgósítani. 18 eseményen összesen 125 fő résztvevővel számolhattunk.

Az alábbiakban Kéleshalom településen lezajlott események, programok és egyéb tevékenységek részletezése következik:

Közösségi interjú: Az interjúk készítése során 10 fő került bevonásra a szakmai vezető és a közösségfejlesztő által, főként olyan személyek, akik aktív tagjai, vezetői, kezdeményezői a helyi közösségeknek, civil szervezeteknek, intézményeknek. Készült interjú a helyi polgármesteri hivatalban, óvodában, iskolában, és a könyvtárban. A tevékenység célcsoportja a település teljes lakossága volt. A tevékenység célja, hogy a projekt megvalósításának további tematikáját a projektgazda a lakossággal készített interjúk alapján tervezze meg. A tevékenység során bevont személyek interjúztatása 2018.10.05-én zajlott. Az interjúk alapjait három fő kérdés adta:

Mit jelent az Ön számára itt élni? (Mi a jó az itteni életben? Mi a rossz?)
Mik változtatna és hogyan?
Ön mivel tudna hozzájárulni a változásokhoz?

Az interjúk elkészítését követően megtörtént a kapott válaszok teljeskörű kiértékelése, melyek eredménye egy kiváló alapot jelentett a projekt további tevékenységeire nézve, különösen a közösségi kérdőív összeállítására. Kijelenthető, hogy a cselekvési tervben meghatározott és nevesített célkitűzések megvalósultak a közösségi interjúk tevékenység során.

Közösségi kérdőív, felmérés: A közösségi kérdőívet összesen 17 fő töltötte ki nyomtatott formában. A kérdőívet a helyi lakosság 2018.11.27 és 2018.12.04 között tölthette ki. A tevékenység célcsoportja a projektben résztvevő települések teljes lakossága. A célja, hogy a projekt megvalósításának további tematikáját a projektgazda a lakossággal a közösségi beszélgetései alapján tervezhesse meg. További cél, hogy a célcsoportot bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvésre mozgósítsa. A közösségi kérdőív, felmérés során a közösségi interjúk és az addig megvalósult közösségi beszélgetések során feltárt közösségi igények szélesebb körben történő megvitatása zajlott kérdőíves megkeresésekkel online és nyomtatott formában.

A felmérés során a kérdőívben 28 db az adott településre specifikus kérdést tettünk fel. A beérkező kérdőívek kiértékelése megtörtént, a kapott válaszok alapján a megkérdezettek jelentős része támogatta jelen projekt célkitűzéseit, a megvalósítandó tevékenységeket. A kérdőív eredményei pozitívan járultak hozzá a cselekvési tervben meghatározott célkitűzésekhez.

Közösségi beszélgetés: Kéleshalmon a projekt hároméves időtartama alatt, összesen 14 alkalommal került megrendezésre közösségi beszélgetés, melyeken összesen 93 fő vett részt. A település viszonylag alacsony lakosságához viszonyítva a beszélgetéseken, a lakosság magas arányban képviseltette magát. A tevékenység célcsoportja a projektben részt vevő települések teljes lakossága. A célja, hogy a projekt megvalósításának további tematikáját a projektgazda a lakossággal a közösségi beszélgetései alapján tervezhesse meg. További célja, hogy a célcsoportot bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvésre mozgósítsa. A közösségi interjúk során mozgósított személyek tagjai beszámoltak a közösségi beszélgetéseken résztvevő lakosoknak az interjúztatás során szerzett tapasztalatokról, információkról. A feltárt információk alapján a közösség priorizálja azokat a közösségi kérdéseket, amelyek a legfontosabbak a közösség életében, így megszületett a terv, amely mentén megkezdődtek a további közösségfejlesztési tevékenységek.

Közösségi beszélgetések Kéleshalmon	
Időpont	Résztvevők száma (fő)
2018.11.06.	8
2018.11.14.	12
2018.11.20.	10
2018.12.13.	7
2019.05.16.	5
2019.06.12.	4
2019.11.26.	7
2019.12.13.	6
2020.06.08.	4
2020.06.18.	7
2020.09.08.	4
2020.10.22.	9
2021.05.28.	6
2021.07.22.	4
Összesen:	93

9. táblázat: Kéleshalmon lezajlott közösségi beszélgetések időpontjai és résztvevőinek száma

A közösségi beszélgetések minden esetben a szakmai vezető és/vagy a közösségfejlesztő vezetésével zajlottak. Az első beszélgetés témáját Kéleshalmon is a közösségi interjúk és felmérés szolgáltatta, továbbiakban minden ilyen eseményt az előző alkalmon elhangzottak összefoglalásával kezdtünk, majd szinte minden esetben egy-egy helyi aktuális téma került megvitatásra, a résztvevők javaslatai alapján. Több beszélgetés témáját adta településen elkészült falukönyv és a helytörténeti dokumentumokból összeállított kiadvány. Résztvevőket tekintve az első néhány alkalommal tapasztalt kezdeti lelkesedés a későbbiekben alábbhagyott, mint a konzorcium többi településén is, viszont pozitívumként értékelhető volt, hogy kialakult egy központi mag, akik szinte minden közösségi beszélgetésen jelen voltak. A cselekvési tervben rögzített célkitűzések teljes mértékben megvalósultak.

Részvételi fórum: Kéleshalmon összesen 2 alkalommal került megrendezésre részvételi fórum, melyeken összesen 14 fő vett részt. A fórumok a szakmai vezető vezetésével zajlottak. Az első alkalomra 2020.10.22-én a másodikra 2021.06.24-én került sor. A tevékenység célcsoportja a helyi lakosok. Célja, hogy egy-egy konkrét helyi ügyet érintően lehetőséget biztosítson a lakosságnak egy adott témakör megvitatására.

A részvételi fórumok minden alkalommal egy-egy helyi ügyet érintő, előre kidolgozott tematika mentén zajlottak le, ahol a résztvevőknek az esemény teljes ideje alatt lehetőségük volt a véleményük és meglátásaik ismertetésére. Erre azért volt célszerű, mert a helyi lakosság akkor aktivizálható a leginkább a helyi ügyekbe való bevonásra, ha úgy érzékelik, hogy van beleszólási lehetőségük ezen folyamatokba. Ez nagy mértékben elősegítette a társadalmi szerepvállalást és a helyi identitás erősítését, továbbá a cselekvési tervben meghatározott célkitűzések eléréséhez is hozzájárult.

Helytörténeti dokumentumok gyűjtése, feltárása: A projekt keretében 2020 június végén elkészült a település első kiadványa 3500 példányszámban, „Kéleshalom – Ahol a csend és nyugalom lakik” címmel. A tevékenység célcsoportja a helyi lakosok. Célja, a helyi identitás erősítése azáltal, hogy a helyi lakosok számára hozzáférhetővé váltak a helytörténeti dokumentumok ismeretanyagai. A tevékenység során a helyi közművelődési szakemberek a polgármester iránymutatásával feltárták a terület történelmi előzményeit, természeti viszonyait, gazdasági történetét, társadalmi szerkezettel, művészettel kapcsolatos információkat. Az így összegyűjtött írásos anyagokat, dokumentumokat, régi és új fotókat rendszerezték, szerkesztették és egy kiadvány keretein belül nyomdai formában kiadásra került.

5. kép: A helytörténeti dokumentumok gyűjtése, feltárása keretein belül elkészült kiadvány

A helyi lakosok bevonásával elkészült kiadványnak köszönhetően a helyi identitás megerősítése megtörtént, a lakosság több információval rendelkezik az életteréről és ezzel erősödött a lokális kötődésük.

Falukönyv, kalendárium: 2020 decemberében elkészült egy újabb kiadvány a projekt keretében „Kéleshalom Annó” címmel, összesen 900 példányszámban. A tevékenység célcsoportja a helyi lakosok. Célja, hogy elinduljanak a közösségi mozgások a településen egy helyi kiadvány ürügyén. Ez elősegítette a helyi identitás és a közösséghez való tartozás erősödését, lehetővé tette a közösség fontosságának erősödését, és fejlesztette a közösségi együttműködéseket. A közösségek kialakulásához szükség volt olyan tematikusan felépített tevékenységekre, amelyek alkalmat teremtettek a közösség tagjainak közös munkájára. A falukönyv és kalendárium szerkesztésére megbízott személy több alkalommal ült össze helyi lakosokkal, akikkel közös megalkották a kiadvány tartalmának gerincét. Ezt követően összegyűjtötte a falukönyvhöz és a mellékletét képező kalendáriumhoz szükséges dokumentumokat, képeket, majd ezeket rendszerezte és nyomdakész állapotra szerkesztette. A tevékenység során létrejött egy olyan kiadvány, amely naplószerűen örökítette meg a közelmúlt eseményeit. A falukönyvet a helyi lakosok írása, és a helyiek birtokában lévő dokumentumok és képek alkotják. A cselekvési tervben meghatározott célkitűzések megvalósultak.

6. kép: A falukönyv, kalendárium tevékenység keretein belül elkészült kiadvány

3. Egyéb megvalósult tevékenységek

Cselekvési terv: A projekt kezdeti szakaszában létrejött 47 oldalas dokumentum, melyet a szakmai vezető és a közösségfejlesztő készített. A tevékenység célcsoportja a települések teljes lakossága. A tevékenység célja, hogy a közösségi interjúk és közösségi beszélgetéseken létrejött kommunikációs partnerségek eredményeként elkészült egy összefoglaló dokumentum a további közösségfejlesztési folyamatok tervezetéről. A tevékenység során létrejött egy 3 évre szóló tervdokumentum, amely rögzítette a közösségi kérdőív, felmérés alapján felmerülő legfontosabb igényeket és olyan egymásra épülő tevékenységeket tervezett, amely az igényekre válaszul szolgáltatott. A projekt teljeskörű megvalósítása során a cselekvési tervben meghatározott célok és célkitűzéseket vettük alapul.

Közösségfejlesztő képzések: A projekt során számos közösségfejlesztéssel kapcsolatos képzésen vettek részt a tevékenységbe bevont személyek, a szakmai vezető, a közösségfejlesztő, és a konzorciumi települések polgármesterei is abszolvááltak képzéseket. A tevékenység célcsoportja a projekt szakmai vezetője, közösségfejlesztője és egy önkéntes közösségfejlesztő kulturális szakember. Célja, hogy ezek a szakemberek a közösségfejlesztési folyamatok megvalósítására felkészült szakemberekké váljanak.

A tevékenység során a szakmai vezető és a közösségfejlesztő részt vett a „Kulturális közösségfejlesztés gyakorlata (blended)” című 60 órás képzésen (30 kontaktóra, 30 online, távoktatási óra). Majd szintén a szakmai vezető, a közösségfejlesztő és a jánoshalmi Imre Zoltán Művelődési Központ vezető kulturális szakembere abszolválta a 120 órás, távoktatásban megvalósított „Közösségfejlesztés gyakorlata” című képzést. Ezen felül a konzorciumi települések polgármesterei is részt vettek képzéseken. Hajós és Jánoshalma esetében a polgármesterek elvégezték a „Kultúra szerepe a helyi közigazgatásban” című 6 órás online képzést, Borota és Kéleshalom polgármesterei pedig „A közösségfejlesztés és a helyi közigazgatás kapcsolata, egymásra gyakorolt hatása” című 6 órás online képzést. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos képzések elvégzése hozzájárult a projekten dolgozó szakemberek munkavégzésének magasabb szintű elvégzéséhez, pozitívan segítette a teljes pályázat lebonyolítását.

Közösségi eredményeket bemutató akció: A tevékenység során a 3. mérőföldkőtől kezdve a projekt befejeztéig minden mérőföldkőre vonatkozóan elkészült egy cikk, mely az adott mérőföldkőben lezajlott programokat, tevékenységeket foglalta össze. A tevékenység célcsoportja a projektben résztvevő települések teljes lakossága, közművelődési, kulturális szakemberei. A tevékenység célja, hogy a projekt folyamatairól, eredményeiről minél szélesebb körben informálódhassanak az érintettek. A tevékenység során a központi mag tagjai és a projekt szakmai megvalósítói cikkeket írtak, melyeket képekkel illusztráltak a konzorciumvezető honlapján a projekt keretében lezajlott tevékenységekről. A szélesebb részvételi kör kialakításához szükséges volt, hogy mindenki értesülhessen a projekt folyamatairól, azok is, akik egy-egy programon nem vettek részt. A pozitív híradás növelte a résztvevők számát a rendezvényeken. Az elkészült cikkekben szereplő híradáson nagy mértékben hozzájárultak a projekt eredményeinek széles körben történő megismertetéséhez. A cselekvési tervben meghatározott célkitűzés megvalósult.

Eszközbeszerzések: A pályázat keretében minden településnek lehetősége volt a projekt programjaihoz és tevékenységeihez kapcsolódóan eszközbeszerzésre. A megvásárolt eszközök a feladatellátás, programok és események könnyebb és gördülékenyebb megvalósíthatóságához járultak hozzá.

Hajós esetében beszerzésre került egy 7x24 m-es rendezvénysátor, 36 garnitúra asztal és pad, egy db laptop és a hozzá kapcsolódó szoftverek (Microsoft Windows, Microsoft Office),

valamint egy db fényképezőgép. Jánoshalmán beszerzésre került egy db laptop és a hozzá kapcsolódó szoftverek, egy db nyomtató és egy db digitális fényképezőgép. Borotán és Kéleshalmon egy-egy tintasugaras nyomtató került megvásárlásra.

Információs pont létrehozása: A konzorcium minden településén létrehozásra került egy információs pont, ahol nyomtatott formában minden helyi lakos informálódhatott a projekt tevékenységeiről, fejleményeiről. A tevékenység célcsoportja a helyi lakosok, célja a tájékoztatás. A tevékenység során a települések honlapjaira feltöltésre került információk a projekttel kapcsolatban. Az információs pontok kialakításánál fontos szempont volt, hogy az adott település forgalmas, frekventált pontjain legyenek létrehozva. Hajóson a Városi Könyvtárban (6344 Hajós, Jókai u. 4.), Jánoshalmán az Imre Zoltán Művelődési Központban (6440 Jánoshalma, Kossuth L. u. 3.), Borotán a Művelődési Ház és Könyvtárban (6445 Borota, Szent István u. 31-33.), Kéleshalmon pedig a Somoskövi Sándor Községi Szintér és Könyvtárban (6444 Kéleshalom, Fő u. 4.) kerültek kialakításra az információs pontok.

Készítette:

Farkas Kristóf Péter – szakmai vezető